

Θέματα Εργασίας

1. Επικεντρώστε το ενδιαφέρον σας σε ένα από τα προτεινόμενα πεδία έρευνας και εφαρμογών της Κοινωνικής Ψυχολογίας (βλ. σελ. 2). Να δείξετε, μέσα από ανασκόπηση της συναφούς βιβλιογραφίας, πώς οι θεωρίες της Κοινωνικής Ψυχολογίας αξιοποιούνται στη μελέτη του συγκεκριμένου εφαρμοσμένου πεδίου, με έμφαση στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση κοινωνικοψυχολογικών παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στο πεδίο που επιλέξατε.
2. Επικεντρώστε το ενδιαφέρον σας σε ένα από τα επίμαχα ζητήματα που κατά καιρούς έχουν προκαλέσει αντιπαραθέσεις απόψεων και κρίσεις στην επιστήμη της Ψυχολογίας, γενικά, και στο πεδίο της Κοινωνικής Ψυχολογίας, ειδικότερα (βλ. σελ. 3). Μέσα από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, να παρουσιάσετε το περιεχόμενο του επίμαχου ζητήματος που επιλέξατε και να αναδείξετε τα επιχειρήματα της κάθε πλευράς. Αναφερθείτε στην ιστορική του εξέλιξη, την παρούσα κατάσταση και τις μελλοντικές προοπτικές. Να συζητήσετε κριτικά τη σημασία του ζητήματος για την επιστήμη και την κοινωνία.

Πεδία Έρευνας και Εφαρμογών

1. Βία και επιθετικότητα: αίτια και παράγοντες εκδήλωσης επιθετικής συμπεριφοράς, παρενόχληση και κακοποίηση, βία στα γήπεδα, πολιτική βία, ενδο-οικογενειακή βία, ενδο-σχολική βία.
2. Εκπαίδευση: διεργασίες μάθησης και σχολική επίδοση, προαγωγή των διομαδικών σχέσεων και διαμόρφωση κουλτούρας συμπερίληψης στο σχολείο, μείωση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων
3. Μέσα κοινωνικής δικτύωσης και ΜΜΕ: επιδράσεις στη διαμόρφωση και την αλλαγή κοινωνικών στάσεων, διάδοση ψευδών ειδήσεων, ακραίες συμπεριφορές στο διαδίκτυο (λόγος μίσους, κουλτούρα ακύρωσης, εξτρεμισμός και ριζοσπαστικοποίηση).
4. Νόμος και απόδοση δικαιοσύνης: αιτιολόγηση και πρόβλεψη της εγκληματικής συμπεριφοράς, αξιοπιστία των καταθέσεων από αυτόπτες μάρτυρες, ομαδική λήψη απόφασης από ενόρκους.
5. Οδική συμπεριφορά: παραβάσεις του ΚΟΚ, ατυχήματα και παραπτωματική συμπεριφορά, λανθασμένες αιτιακές αποδόσεις, γνωστικά σφάλματα
6. Οικονομική και καταναλωτική συμπεριφορά: διαχείριση και νοηματοδοτήσεις των χρημάτων και των καταναλωτικών αγαθών.
7. Οργανισμοί: ατομική και ομαδική απόδοση, λήψη αποφάσεων, ομαδοσκέψη, εξεύρεση κινήτρων, επίπεδο ικανοποίησης και επαγγελματική εξουθένωση.
8. Περιβαλλοντικά ζητήματα: περιβαλλοντικοί κίνδυνοι και καταστροφές, κλιματική αλλαγή, διαμόρφωση και αλλαγή περιβαλλοντικών στάσεων.
9. Πολιτική και πολιτικοί: αντιλήψεις για την πολιτική και τους πολιτικούς, πολιτικές στάσεις και πεποιθήσεις, πολιτική συμμετοχή και ιδεολογικός προσανατολισμός, τεχνικές πειθούς και λαϊκισμός, εκλογική συμπεριφορά, διεθνείς σχέσεις.
10. Πολιτισμός και μετανάστευση: εθνικά στερεότυπα και προκατάληψη, μετανάστες, πρόσφυγες, παιδιά τρίτης κουλτούρας, ψηφιακοί νομάδες, διεργασίες επιπολιτισμοποίησης και διαπολιτισμικές σχέσεις σε πλουραλιστικές κοινωνίες.
11. Προκατάληψη, διακρίσεις και κοινωνική δικαιοσύνη.
12. Στενές διαπροσωπικές σχέσεις: παράγοντες ικανοποίησης, δέσμευση και έκβαση των ρομαντικών σχέσεων, αντιλήψεις για την αγάπη, τον έρωτα και το γάμο, «τοξικές» σχέσεις.
13. Υγεία και πρόληψη: αναγνώριση και τροποποίηση επιβαρυντικών για την υγεία στάσεων και συμπεριφορών.
14. Φύλα: έμφυλες ταυτότητες, σεξουαλικός προσανατολισμός.
15. Άλλο πεδίο [κατόπιν συνεννόησης με τον διδάσκοντα].

Επίμαχα Ζητήματα στην (Κοινωνική) Ψυχολογία

1. Η κρίση της κοινωνικής συνάφειας στην (Κοινωνική) Ψυχολογία. [relevance crisis]*
2. Η κρίση της αναπαραξιμότητας των ερευνητικών πορισμάτων και τα "ψευδώς σημαντικά" ευρήματα. [replicability crisis, false positive psychology]
3. Η διαμάχη άτομου-κατάστασης: Η συμπεριφορά προσδιορίζεται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς παράγοντες; [person-situation controversy]
4. Φύση έναντι ανατροφής: Αυτό που είμαστε καθορίζεται από τα γονίδια και την κληρονομικότητα ή από τη μάθηση και τις εμπειρίες μας; [nature vs. nurture debate]
5. Υπάρχει πραγματική ελευθερία επιλογής; Ντετερμινισμός έναντι ελεύθερης βούλησης [determinism vs. free will]
6. Πολυμορφία έναντι οικουμενικότητας: Είναι οι ψυχολογικές διεργασίες κοινές ή διαφέρουν μεταξύ (πολιτισμικών και άλλων) ομάδων; [diversity vs. universality]
7. Αναγωγισμός ή ολισμός; Μπορούμε να αναλύσουμε και να περιγράψουμε την ανθρώπινη εμπειρία με βάση τα απλά θεμελιώδη συστατικά της ή το σύνολο είναι κάτι περισσότερο από το άθροισμα των μερών του; [reductionism vs. holism]
8. Η νομοθετική και η ιδιογραφική προσέγγιση στη μελέτη των ψυχολογικών φαινομένων: Βαθιά κατανόηση της ατομικής μοναδικότητας, των παραγόντων του πλαισίου και των υποκειμενικών εμπειριών ή ευρύτερη κατανόηση των γενικών προτύπων, τάσεων και καθολικών αρχών που ισχύουν σε ευρύτερες ομάδες; [idiographic vs. nomothetic approach]
9. Έμφυλες ταυτότητες: Είναι το φύλο βιολογική κατηγορία ή κοινωνική κατασκευή; [sex, gender]
10. Κακή χρήση και κατάχρηση του δείκτη νοημοσύνης. [abuses and misuses of IQ]

* Στις αγκύλες καταγράφονται προτεινόμενες λέξεις-κλειδιά για βιβλιογραφική αναζήτηση κάθε επίμαχου ζητήματος.

Οδηγίες για την Εκπόνηση Εργασίας

- ✓ Η εκπόνηση εργασίας είναι **υποχρεωτική**.
- ✓ Η εργασία θα πραγματοποιηθεί σε **ομάδες (έως) τριών ατόμων**.
- ✓ Το **θέμα** της εργασίας επιλέγεται αρχικά μεταξύ των δύο προτεινόμενων θεματικών αξόνων και, στη συνέχεια, εξειδικεύεται περαιτέρω σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα πριν από την έναρξη εκπόνησης της εργασίας, ώστε να αποφευχθούν σημαντικές θεματικές επικαλύψεις μεταξύ εργασιών.
- ✓ Η **δήλωση** της ομάδας εργασίας και η οριστικοποίηση του θέματος θα γίνουν στη διάρκεια των διαλέξεων του μαθήματος **έως τις 5 Νοεμβρίου 2024**.
- ✓ Η εργασία περιλαμβάνει **γραπτό δοκίμιο** και **προφορική παρουσίαση**.
- ✓ Η **έκταση** του γραπτού δοκιμίου πρέπει να είναι γύρω στις 2.500 λέξεις (± 500 λέξεις), δηλ. περίπου 10 σελίδες (± 2 σελίδες). Στα ενδεικτικά αυτά μεγέθη δεν προσμετρούνται το εξώφυλλο, ο πίνακας περιεχομένων, η περίληψη και η βιβλιογραφία. Η **βιβλιογραφία** πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τρεις πρωτογενείς πηγές (άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά ή κεφάλαια σε αυτοτελείς τόμους). Οι ρυθμίσεις **μορφοποίησης** του δοκιμίου (γραμματοσειρά, διάστιχο, σελιδοποίηση, εξώφυλλο, επικεφαλίδες, βιβλιογραφία, κλπ.) ακολουθούν τις προδιαγραφές του Οδηγού Συγγραφής Εργασίας στο μάθημα.
- ✓ Οι **προφορικές παρουσιάσεις** των εργασιών αναμένεται να πραγματοποιηθούν σε τρεις συναντήσεις: 10/12/2024, 17/12/2024 και 7/1/2025. Ανάλογα με τον αριθμό των ενδιαφερόμενων ατόμων, αν χρειαστεί, θα προστεθεί ακόμα μία ημερομηνία για παρουσιάσεις, στις 14/1/2025. Το αναλυτικό πρόγραμμα των προφορικών παρουσιάσεων θα ανακοινωθεί αφού οριστικοποιηθεί ο αριθμός και η σύνθεση των ομάδων εργασίας. Κάθε παρουσίαση θα έχει διάρκεια 10 λεπτών. Παρέχεται η δυνατότητα χρήσης πολυμέσων (Powerpoint ή συμβατό), η οποία συνιστάται αν και δεν αποτελεί προαπαιτούμενο. Θα ακολουθεί συζήτηση διάρκειας έως 5 λεπτών, όπου θα σχολιάζονται τα δυνατά σημεία της παρουσίασης και τα σημεία που επιδέχονται βελτίωσης.
- ✓ **Προθεσμία υποβολής** του γραπτού δοκιμίου και του αρχείου πολυμέσων της παρουσίασης είναι η ημερομηνία εξέτασης του μαθήματος στην εξεταστική περίοδο του χειμερινού εξαμήνου, όποτε αυτή ανακοινωθεί. Τόσο οι γραπτές εργασίες όσο και οι προφορικές παρουσιάσεις θα υποβληθούν ως αρχεία pdf **μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου** στη διεύθυνση του διδάσκοντα (vranlop@psych.uoa.gr).
- ✓ Το δοκίμιο της εργασίας και η γραπτή εξέταση συμβάλλουν στον **βαθμό του μαθήματος** ισοβαρώς, από 50%. Η προφορική παρουσίαση, αν και υποχρεωτική, δεν αξιολογείται με ποσοτικά κριτήρια και, ως εκ τούτου, δεν προσμετράται στον τελικό βαθμό.
- ✓ Ο βαθμός της εργασίας είναι έγκυρος και ισχύει **μόνο για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος**.